

WOJEWODA ŁÓDZKI

RPS-I.431.19.2025

Łódź, 9 października 2025 r.

Pan

Artur Ławniczak

Burmistrz Miasta i Gminy Szadek

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 pkt 1 oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej¹ w związku z art. 20 ust. 1 ustawy z 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych² oraz art. 31 ust. 1 ustawy z 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów³, w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Szadku⁴, adres: ul. Warszawska 7, 98-240 Szadek, przeprowadzono kontrolę w zakresie realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ww. ustaw. Ocenie podlegał stopień wywiązywania się przez Burmistrza Gminy i Miasta Szadek z wykonywania ww. zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, a w szczególności: terminowość i prawidłowość przyznawania świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prowadzenia postępowań wobec dłużników alimentacyjnych w okresie od 01.01.2024 roku do 31.12.2024 roku.

Czynności kontrolne w trybie zwykłym przeprowadzono w okresie 18-20 sierpnia 2025 roku przez 3-osobowy zespół kontrolerów, będących pracownikami Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, w składzie:

1. Klaudyna Lekler-Lipińska – Inspektor Wojewódzki w Oddziale do Spraw Rodziny w Wydziale Rodziny i Polityki Społecznej (osoba pełniąca funkcję kierownika zespołu kontrolerów) na podstawie upoważnienia Nr 110/2025.
2. Monika Szewczyk - Inspektor Wojewódzki w ww. Oddziale na podstawie upoważnienia Nr 111/2025.

¹ (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 224, z 2025 r. poz. 1158.)

² (Dz.U. z 2023 r. poz. 390) (Dz.U. z 2024 r. poz. 323 ze zm.), dalej: ustawa o świadczeniach rodzinnych

³ (Dz.U. z 2023 r. poz. 1300) (Dz. U. z 2024 r. poz. 1993 ze zm), dalej: ustawa o pomocy osobom uprawnionym

⁴ MGOPS lub Ośrodek w Szadku

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁODZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40 Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

3. Sławomir Chmielewski – Inspektor Wojewódzki w ww. Oddziale na podstawie upoważnienia Nr 112/2025.

Upoważnienia do kontroli zostały wydane przez Dyrektora Wydziału Rodziny i Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi, działającego z upoważnienia Wojewody Łódzkiego. Kontrolujący dokonali wpisu do książki kontroli MGOPS w Szadku pod poz. 25/2025 r.

I. Uregulowania prawne i ocena prawidłowości zapisów w dokumentacji, na podstawie której Burmistrz Gminy i Miasta Szadek – Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szadku, realizuje zadania z zakresu ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W kontrolowanym okresie stanowisko Burmistrza Gminy i Miasta Szadek pełnił Pan Artur Ławniczak. W wyniku analizy dokumentacji, na podstawie której realizowane są zadania poddane kontroli stwierdzono, iż w Statucie MGOPS w Szadku, przyjętym Uchwałą Nr XXXII/247/2009 Rady Gminy i Miasta Szadek z dnia 26 czerwca 2009 roku, zmienionym Uchwałą Nr XL/345/2010 Rady Gminy i Miasta Szadek z dnia 29 kwietnia 2010 roku, Uchwałą Nr XXII/151/2012 Rady Gminy i Miasta Szadek z dnia 7 września 2012 roku oraz Uchwałą Nr XXIV/164//2012 Rady Gminy i Miasta Szadek z dnia 25 października 2012 roku, nie uwzględniono zapisu wskazującego, że Ośrodek w Szadku realizuje zadanie przekazane przez Burmistrza Gminy i Miasta Szadek w zakresie świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Wzmianka w tym zakresie została dodana jedynie w schemacie organizacyjnym MGOPS w Szadku zmienionym Uchwałą Nr XL/345/2010 Rady Gminy i Miasta Szadek z dnia 29 kwietnia 2010 roku, stanowiącym załącznik nr 1 do statutu poprzez dodanie do struktury organizacyjnej w Dziale Świadczeń Pomocy i Usług „Funduszu alimentacyjnego”.

W Regulaminie Organizacyjnym, wprowadzonym Zarządzeniem Nr 4/2012 Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szadku z dnia 18 września 2012 roku, prawidłowo wskazano, że Ośrodek realizuje zadania z zakresu administracji rządowej zlecone gminie, prowadząc postępowania w sprawach świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego. W kontrolowanym okresie funkcję Kierownika Ośrodka w Szadku pełniła Pani Katarzyna Kowalska, która nadal zajmuje to stanowisko.

Kontrolujący ustalili, że Burmistrz Gminy i Miasta Szadek powierzył realizację zadań wynikających z ww. ustaw MGOPS w Szadku, udzielając⁵ Kierownikowi MGOPS upoważnienia do prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych

⁵ Zarządzenie Nr 167/2020 z dnia 21 grudnia 2020 r.

w zakresie: świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego a także podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych. Stosowne upoważnienia⁶ wydane przez Burmistrza Gminy i Miasta Szadek do prowadzenia postępowań administracyjnych w indywidualnych sprawach wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych i ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, jak również do podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych związanych z wydawaniem decyzji administracyjnych w tych sprawach posiadało również dwóch pracowników Ośrodka.

MGOPS w Szadku, zgodnie z art 23 ust. 6 ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz art. 15 ust. 8 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, zawarł umowę licencyjną na 2024 rok na oprogramowanie do obsługi Świadczeń Rodzinnych (SR) oraz Funduszu Alimentacyjnego (FA). Kontrolowane rozwiązania organizacyjne podmiotu realizującego zadanie w zakresie świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego nie naruszają treści art. 20 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz art. 8b ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz prowadzenia postępowań wobec dłużników alimentacyjnych oraz art. 12 ust 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

II. Terminowość i prawidłowość przyznawania świadczeń rodzinnych – zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz prawidłowość prowadzonych działań wobec dłużników alimentacyjnych – zgodnie z przepisami ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego⁷

W okresie kontrolowanym Ośrodek prowadził papierowy rejestr złożonych wniosków o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Rejestr papierowy złożonych wniosków o przyznanie świadczeń rodzinnych prowadzony był do kwietnia 2024 r. W wyjaśnieniach z 20 sierpnia 2025 r. Kierownik MGOPS w Szadku podał, że przyczyną zaniechania prowadzenia rejestru papierowego, było obciążenie pracowników dodatkowymi obowiązkami zawodowymi tj. dodatek osłonowy. Należy nadmienić, iż poprawne prowadzenie rejestru papierowego złożonych wniosków, ułatwiłoby pracownikom kontrolę nad nowymi wnioskami wpływającymi do Ośrodka. W związku z tym, kontrolujący nie uznają wyjaśnień kierownika MGOPS w Szadku. Dane zawarte w rejestrach papierowych zostały zweryfikowane przez kontrolujących. Liczba wniosków w rejestrze papierowym dotyczącym przyjętych wniosków z funduszu alimentacyjnego była zgodna z danymi zawartymi w systemie dziedzinowym i

⁶ Zarządzenie Nr 15/2018 z dnia 30 stycznia 2018 r oraz Zarządzenie Nr 16/2018 z dnia 30 stycznia 2018 r.

⁷ (Dz.U. z 2023 r. poz. 775) (Dz. U. z 2022 r., poz.2000 ze zm.) dalej: Kodeks lub KPA

Centralnej Aplikacji Statystycznej⁸. Kontrolujący ustalili, że we wszystkich skontrolowanych wnioskach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego wnioskodawcy wskazywali jako organ właściwy prowadzący postępowanie: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Szadek lub Urząd Gminy i Miasta Szadek, zamiast Burmistrza Gminy i Miasta Szadek. Zgodnie z art. 3 pkt 11 ustawy o świadczeniach rodzinnych, organ właściwy oznacza wójta, burmistrza lub prezydenta miasta właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o świadczenie rodzinne lub otrzymującej świadczenie rodzinne. Powyższe należy uznać za **uchybiecie**. Do kontrolowanych wniosków dotyczących przyznania zasiłków rodzinnych oraz wniosków dotyczących przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego były dołączone dokumenty dotyczące dochodów oraz inne dokumenty wymagane, stosowne do wnioskowanych dodatków i świadczeń. Kontrolowane wnioski w sprawach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego każdorazowo były weryfikowane z danymi Centralnej Bazy Beneficjentów (w ramach Emp@tii). Wskazane we wniosku dane osobowe – tj. imię, nazwisko, data urodzenia/zgonu, numery PESEL, stopień pokrewieństwa, były każdorazowo weryfikowane w systemie „Emp@tia” przez osoby prowadzące postępowanie administracyjne w sprawach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Wszystkie poddane kontroli decyzje administracyjne były odbierane przez strony w siedzibie MGOPS lub doręczane za pośrednictwem operatora pocztowego.

Czynności kontrolne przeprowadzono w oparciu o nielosowy dobór próby, czyli sposób oparty na intuicji i wiedzy badacza oraz kryteriach zdroworozsądkowych. W toku kontroli ustalono, że weryfikowane wnioski zawierały informacje zawarte w § 2 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 lipca 2023 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych.⁹

Skontrolowano 45 spraw z zakresu świadczeń rodzinnych, w tym:

- 20 w zakresie zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami,
- 5 w zakresie zasiłku pielęgnacyjnego,
- 5 w zakresie świadczenia pielęgnacyjnego,
- 5 w zakresie świadczenia rodzicielskiego,
- 5 w zakresie jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka,

⁸ W skrócie: CAS

⁹ (Dz. U. z 2023 r. poz. 1340)

- 5 decyzji odmownych ws. świadczeń rodzinnych,

Kontroli poddano sprawy o numerach decyzji:

1. MGOPS/007058/12/2024,
2. MGOPS/006929/11/2024,
3. MGOPS/006928/11/2024,
4. MGOPS/007062/12/2024,
5. MGOPS/006924/11/2024,
6. MGOPS/006922/11/2024,
7. MGOPS/006922/11/2024,
8. MGOPS/006920/11/2024,
9. MGOPS/006616/01/2024,
10. MGOPS/007065/12/2024,
11. MGOPS/006722/04/2024,
12. MGOPS/006763/07/2024,
13. MGOPS/006794/09/2024,
14. MGOPS/006847/10/2024,
15. MGOPS/006750/06/2024,
16. MGOPS/006749/06/2024,
17. MGOPS/006884/11/2024 – dec. odmowna,
18. MGOPS/006876/11/2024 – dec. odmowna,
19. MGOPS/007032/12/2024 – dec. odmowna,
20. MGOPS/007048/12/2024 – dec. odmowna,
21. MGOPS/006909/11/2024 – dec. odmowna,
22. MGOPS/006640/01/2024,
23. MGOPS/006779/08/2024,
24. MGOPS/006776/08/2024,
25. MGOPS/006858/10/2024,
26. MGOPS/006902/11/2024,
27. MGOPS/006878/11/2024,
28. MGOPS/006871/11/2024,
29. MGOPS/006882/11/2024,
30. MGOPS/007052/12/2024,
31. MGOPS/006915/11/2024,
32. MGOPS/006860/10/2024,

- 33. MGOPS/006857/10/2024,
- 34. MGOPS/006879/11/2024,
- 35. MGOPS/006866/10/2024,
- 36. MGOPS/006867/10/2024,
- 37. MGOPS/006863/10/2024,
- 38. MGOPS/006893/11/2024,
- 39. MGOPS/007030/12/2024,
- 40. MGOPS/006661/02/2024,
- 41. MGOPS/007034/12/2024,
- 42. MGOPS/006853/10/2024,
- 43. MGOPS/007054/12/2024,
- 44. MGOPS/007038/12/2024,
- 45. MGOPS/006643/01/2024

Na podstawie analizy przedłożonych do kontroli wniosków i zgromadzonych dokumentów niezbędnych do ustalenia uprawnienia do świadczeń rodzinnych stwierdzono, że wnioski te zostały rozpatrzone, a decyzje administracyjne wydane z zachowaniem ustawowych terminów określonych w kodeksie postępowania administracyjnego oraz ustawie o świadczeniach rodzinnych. Przyznane świadczenia wypłacano zgodnie z art. 26 ustawy o świadczeniach rodzinnych tj. terminowo, w okresach miesięcznych na wskazane przez wnioskodawców rachunki bankowe.

W poddanych kontroli postępowaniach administracyjnych w sprawie o przyznanie prawa do świadczeń rodzinnych, stwierdzono nieprawidłowości w poniżej wskazanym zakresie:

- 1) braku potwierdzenia odbioru decyzji administracyjnej przez osobę będącą stroną w postępowaniu, dotyczy sprawy o numerze MGOPS/006643/01/2024, a w decyzji o numerze MGOPS/006661/02/2024 był jedynie podpis osoby odbierającej decyzję, co jest niezgodne z art. 46 §1 kodeksu postępowania administracyjnego;
- 2) w sentencji decyzji MOPS/006878/11/2024, MGOPS/006871/11/2024, MGOPS/006853/10/2024, MGOPS/007054/12/2024 przyznających prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami w oparciu o mechanizm „złotówka za złotówkę” nie wskazano osób na które przyznano przedmiotowe świadczenia, ani nie wymieniono rodzaju dodatków jakie zostały przyznane. Ponadto uzasadnienie tych decyzji nie odzwierciedlało stanu faktycznego. Organ wskazał w uzasadnieniu, że wnioskodawca spełnia przesłanki do przyznania świadczenia, natomiast nie poinformował strony na jakiej podstawie świadczenie

zostało obniżone, nie przedstawił faktów na jakich oparł się wydając decyzję, nie wyjaśnił podstawy prawnej i nie przytoczył przepisów prawa. Powyższe jest niezgodne z art. 107 § 3 kodeksu postępowania administracyjnego;

3) w decyzjach o przyznaniu zasiłku rodzinnego o numerach MGOPS/006558/10/2024, MGOPS/006857/10/2024 wskazano złożenie wniosku na dzień 02.08.2024 r. natomiast na kontrolowanym wniosku wskazano 05.08.2024 r. jako datę wpływu wniosku, stanowi to niezgodność ze stanem faktycznym;

4) rozpatrzenie wniosków o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego o numerach MGOPS/0000040003/10/2024, MGOPS/0000040029/10/2024, MGOPS/0000040019/10/2024 i wydanie przyznającej decyzji administracyjnej pomimo braku wypełnienia przez wnioskodawcę IV części¹⁰ wniosku, wnioskując o dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania na pokrycie wydatków związanych z zapewnieniem dziecku dojazdu z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły, wnioskodawca zobowiązany jest do wypełnienia oświadczenia w IV części wniosku, wskazując imię i nazwisko dziecka, które będzie uczyć się w szkole poza miejscem zamieszkania w obecnym oraz kolejnym roku szkolnym. Ponadto w części IV zostaje strona dodatkowo zobowiązana do poinformowania podmiotu realizującego świadczenie o ewentualnej rezygnacji z kontynuowania nauki poza miejscem zamieszkania. Dodatkowo we wniosku o numerze MGOPS/0000040019/10/2024 nie została wypełniona część II, w której wnioskodawca powinien wskazać imię i nazwisko dziecka, na które udzielono wnioskodawcy urlopu wychowawczego oraz podać w jakim okresie był już pobierany dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego. Nieprawidłowość w zakresie rozpatrzenia wniosków narusza art. 24 a ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych;

5) w sentencji decyzji przyznającej prawo do świadczenia rodzicielskiego nie uwzględniono tzw. podzielności świadczenia (art. 17c ust. 7 ustawy o świadczeniach rodzinnych) niepoprawnie określono wysokość świadczenia rodzicielskiego przysługującego za niepełny miesiąc. Organ wskazał w uzasadnieniu, że wnioskodawca spełnia przesłanki do przyznania świadczenia, natomiast nie poinformował strony na jakiej podstawie świadczenie zostało obniżone, nie przedstawił faktów na jakich oparł się wydając decyzję, nie wyjaśnił podstawy prawnej i nie przytoczył przepisów prawa. Mając powyższe na uwadze uzasadnienie decyzji jest niezgodne z art. 107 § 3 kodeksu postępowania administracyjnego.

¹⁰ DODATEK Z TYTUŁU PODJĘCIA PRZEZ DZIECKO NAUKI W SZKOLE POZA MIEJSCEM ZAMIESZKANIA

W odniesieniu do kontrolowanych odmownych decyzji administracyjnych dotyczących świadczeń rodzinnych, stwierdzono, że w okresie kontrolowanym nie wniesiono odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Sieradzu.

Kontroli poddano 20 decyzji przyznających świadczenia z funduszu alimentacyjnego:

1. MGOPS/000906/10/2024,
2. MGOPS/000909/10/2024,
3. MGOPS/000908/10/2024,
4. MGOPS/000901/10/2024,
5. MGOPS/000914/10/2024,
6. MGOPS/000903/10/2024,
7. MGOPS/000907/10/2024,
8. MGOPS/000904/10/2024,
9. MGOPS/000900/10/2024,
10. MGOPS/000911/10/2024,
11. MGOPS/000899/10/2024,
12. MGOPS/000912/10/2024,
13. MGOPS/000896/10/2024,
14. MGOPS/000917/10/2024,
15. MGOPS/000895/10/2024,
16. MGOPS/000916/10/2024,
17. MGOPS/000898/10/2024,
18. MGOPS/000918/12/2024,
19. MGOPS/000897/10/2024,
20. MGOPS/000891/02/2024.

Na podstawie analizy przedłożonych do kontroli wniosków i zgromadzonych dokumentów niezbędnych do ustalenia uprawnienia do świadczeń z funduszu alimentacyjnego ustalono, że wnioski te zostały rozpatrzone, a decyzje administracyjne wydane z zachowaniem ustawowych terminów określonych w KPA oraz w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Podczas analizy poddanych do kontroli spraw z zakresu funduszu alimentacyjnego we wszystkich kontrolowanych decyzjach administracyjnych stwierdzono nieprawidłowość w zakresie braku art. 23 ust.1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Należy nadmienić, iż art. 23 ust. 1 jest ściśle związany z art. 19 ust. 1 ww. ustawy, gdyż zawarcie ww. artykułu w decyzji administracyjnej o nienależnie pobranych świadczeniach jest ważne,

ponieważ informuje ubiegających się o świadczenia z funduszu alimentacyjnego o obowiązku ich zwrotu, a także daje możliwość uniknięcia problemów prawnych, jakie mogą wynikać z braku zastosowania się wnioskodawcy do art. 19 ust. 1 ww. ustawy.

W zakresie przyznania i terminowości wypłat świadczeń z funduszu alimentacyjnego osobom uprawnionym do alimentów, kontrolujący nie stwierdzili nieprawidłowości.

Kontroli poddano prawidłowość prowadzenia postępowań wobec dłużników alimentacyjnych - zgodnie z przepisami ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz art. 209 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku – Kodeks karny¹¹.

W piśmie z 20 sierpnia 2025 roku zawierającym informację dotyczącą liczby dłużników alimentacyjnych na terenie miasta i gminy Szadek, dla których burmistrz jest organem właściwym, Kierownik MGOPS w Szadku wskazała, iż w kwartalnym zbiorczym sprawozdaniu rzeczowo-finansowym z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów za II kwartał 2024 roku, przekazywanym za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej, została wprowadzona błędna liczba dłużników, dla których Burmistrz Gminy i Miasta Szadek jest organem właściwym dłużnika alimentacyjnego, co należy uznać za **nieprawidłowość**. Błędne dane dotyczące liczby dłużników w gminie zostały podane przez kierownika Ośrodka w dokumentach przesłanych kontrolującym przed podjęciem działań kontrolnych. Podczas czynności kontrolnych zweryfikowano wydruki z systemu dziedzinowego oraz porównano je z wydrukami sprawozdań w CAS. Pracownik Ośrodka poprzez błędną interpretację sprawozdania, podał nieprawidłową liczbę dłużników w gminie, dla których MGOPS w Szadku jest organem właściwym dłużnika oraz organem właściwym wierzyciela. Burmistrz Gminy i Miasta Szadek jest zatem organem właściwym dla 5 dłużników alimentacyjnych, którzy są aktywnymi dłużnikami – czyli takimi, gdzie osoby uprawnione do świadczeń z funduszu alimentacyjnego¹² pobierają świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz 18 dłużników nieaktywnych – gdzie wierzyciel nie korzysta z funduszu alimentacyjnego, a wobec ww. dłużników od 2020 roku nie podejmowano działań. Kontrolujący ustalili, iż rzeczywista liczba dłużników alimentacyjnych w gminie, dla których Burmistrz Szadku jest organem właściwym stanowi 23 dłużników, a nie jak podano w sprawozdaniu 39.

Zweryfikowano 5 postępowań wobec dłużników alimentacyjnych:

1. MGOPS.4742.50.10.2024,
2. MGOPS.4742.77.10.2024,
3. MGOPS.4742.102.10.2024,

¹¹ (Dz. U. z 2021 r. poz. 2345 ze zm.)

¹² Dalej: Wierzyciele

4. MGOPS.4742.61.10.2024,

5. MGOPS.4742.24.03.2024.

Podczas kontroli spraw dotyczących prowadzenia postępowań wobec dłużników alimentacyjnych ustalono:

- w sprawie **MGOPS.4742.50.10.2024** – Ośrodek, jako organ właściwy wierzyciela, po złożeniu wniosku przez osobę uprawnioną 2.10.2024 r. wydał decyzję przyznającą świadczenia z funduszu alimentacyjnego. MGOPS w Szadku, działając również jako organ właściwy dłużnika alimentacyjnego 2.10.2024 r. wezwał dłużnika w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego. Dłużnik alimentacyjny odebrał wezwanie 7.10.2024 r. Przyszedł do Ośrodka i 14.10.2024 r. udzielił wywiadu alimentacyjnego oraz złożył oświadczenie majątkowe. Z wywiadu alimentacyjnego wynika, iż dłużnik alimentacyjny jest zarejestrowany w Powiatowym Urzędzie Pracy¹³ w Zduńskiej Woli, jako bezrobotny poszukujący pracy od 28.04.2023 r. Ośrodek 17.10.2024 r. wystąpił z wnioskiem o aktywizację zawodową dłużnika alimentacyjnego. W odpowiedzi zwrotnej z 25.10.2024 r. urząd pracy poinformował MGOPS w Szadku, że dłużnik alimentacyjny został wezwany na 5.11.2024 r. i zostanie mu przedstawiona oferta pracy. Kontrolujący w teczce dłużnika nie odnotowali informacji, czy dłużnik stawiał się w wyznaczonym terminie i czy podjął zatrudnienie.

- w sprawie **MGOPS.4742.77.10.2024** – Ośrodek, jako organ właściwy wierzyciela 14.10.2024 r. wydał decyzję przyznającą świadczenia z funduszu alimentacyjnego. MGOPS w Szadku, działając również jako organ właściwy dłużnika alimentacyjnego 14.10.2024 r. wezwał dłużnika, w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego. Wezwanie zostało odebrane 17.10.2024 r., jednakże dłużnik nie przyszedł do Ośrodka. Podczas podjętych działań kontrolnych i w rozmowie z pracownikiem kontrolujący uzyskali informację, iż dłużnik alimentacyjny ustalił z pracownikiem w rozmowie telefonicznej, iż nie przebywa pod wskazanym adresem, tylko wyjechał w poszukiwaniu pracy i zgłosi się do Ośrodka jak wróci. W aktach sprawy kontrolujący nie odnotowali notatki służbowej pracownika z rozmowy telefonicznej z dłużnikiem. Wywiad alimentacyjny został przeprowadzony z dłużnikiem dopiero 10.01.2025 r.

- w sprawie **MGOPS.4742.102.10.2024** – Ośrodek, działając jako organ właściwy wierzyciela i organ właściwy dłużnika alimentacyjnego wydał wierzycielowi decyzję przyznającą świadczenie z funduszu alimentacyjnego 25.10.2024 r. Dłużnik alimentacyjny został wezwany na wywiad 28.10.2024 r., jednakże nie odebrał wezwania i korespondencja wróciła do Ośrodka 13.11.2024 r. Dłużnik alimentacyjny nie przyszedł do Ośrodka.

¹³ Dalej: PUP

Kontrolujący ustalili, iż nie zostały podjęte działania wobec dłużnika alimentacyjnego. Nie zostało wszczęte postępowanie wobec dłużnika alimentacyjnego, nie została skierowana korespondencja do komornika sądowego w celu ustalenia 50% wpłat przez dłużnika alimentacyjnego. Nie została wydana decyzja administracyjna uznająca dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Nie został skierowany wniosek do prokuratury, ani pismo do Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców¹⁴ w celu ustalenia, czy dłużnik posiada prawo jazdy. Należy nadmienić, że wierzyciel pobiera świadczenia z funduszu alimentacyjnego od 2020 roku. Brak podejmowanych działań wobec dłużnika alimentacyjnego narusza art. 5 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – kontrolujący uznali to za **nieprawidłowość**.

- w sprawie **MGOPS.4742.61.10.2024** – Ośrodek, działając jako organ właściwy wierzyciela i organ właściwy dłużnika alimentacyjnego wydał wierzycielowi decyzje przyznająca świadczenie z funduszu alimentacyjnego 4.10.2024 r. Dłużnik alimentacyjny został wezwany na wywiad 4.10.2024 r., jednakże nie odebrał wezwania i korespondencja wróciła do Ośrodka 18.10.2024 r. Dłużnik alimentacyjny nie przyszedł do Ośrodka. Kontrolujący ustalili, iż nie zostały podjęte działania wobec dłużnika alimentacyjnego. Nie zostało wszczęte postępowanie wobec dłużnika alimentacyjnego, nie została skierowana korespondencja do komornika sądowego w celu ustalenia 50% wpłat przez dłużnika alimentacyjnego. Nie została wydana decyzja administracyjna uznająca dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Nie został skierowany wniosek do prokuratury ani pismo do CEPiK w celu ustalenia, czy dłużnik posiada prawo jazdy. Należy nadmienić, że wierzyciel pobiera świadczenia z funduszu alimentacyjnego od 2021 roku. W kontrolowanym postępowaniu został naruszony art. 5 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Kontrolujący brak podjętych działań wobec ww. dłużnika alimentacyjnego uznali za **nieprawidłowość**.

- w sprawie **MGOPS.4742.24.03.2024** – MGOPS w Szadku otrzymał wniosek o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego 4.03.2024 r. Ośrodek pismem z 5.03.2024 r. wezwał dłużnika w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego. Wezwanie zostało odebrane 7.03.2024 r., jednakże dłużnik nie zgłosił się do Ośrodka, tylko 21.03.2024 r. wysłał e-mail do Ośrodka z informacją, że przebywa w podmiocie leczniczym.

W odniesieniu do kontrolowanego obszaru stwierdzono ponadto, że organ właściwy dłużnika alimentacyjnego nie wypełniał obowiązku nałożonego przez art. 8a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, co należy uznać za nieprawidłowość. Ośrodek

¹⁴ W skrócie: CEPiK

nie przekazywał systematycznie informacji o zadłużeniach dłużników alimentacyjnych, wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 tej ustawy, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy. Kontrolujący ustalili, że ostatnia operacja wysyłki zadłużeń dłużników alimentacyjnych do biur informacji gospodarczej przez Ośrodek miała miejsce 10.05.2021 r. Należy nadmienić, iż aktualizacji zobowiązań dłużników alimentacyjnych dokonuje się po każdej wypłacie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, wpłatach dokonanych przez dłużników alimentacyjnych, komorników sądowych i skarbowych oraz po stwierdzeniu nienależnie pobranych świadczeń przez osoby uprawnione, wobec czego dane o zadłużeniach dłużników alimentacyjnych winny być przesyłane co miesiąc, celem aktualizacji zadłużenia oraz odsetek od zadłużenia.

MGOPS w Szadku nie wypełniał również art. 8a ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów i nie posiadał konta w Krajowym Rejestrze Zadłużonych (Dz.U. z 2019 r. poz. 55, 912, 1214 i 1802 oraz z 2020 r. poz. 1747)¹⁵ w zakresie zobowiązań, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów i nie wypełnił tego obowiązku – kontrolujący należy uznali to za **nieprawidłowość**.

III. Kontrolowanie poprawności danych przekazywanych w sprawozdania rzeczowo-finansowych z zakresu świadczeń rodzinnych zrealizowanych ze środków budżetu państwa oraz budżetów gmin, jak również z realizacji w województwie łódzkim zadań przewidzianych w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Zweryfikowano rzetelność sporządzanych sprawozdań, przekazywanych za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej. Weryfikacji danych dokonano na podstawie zestawienia środków zrealizowanych w zakresie świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego w okresie od 01.01.2024 roku do 31.12.2024 roku. Kontrolowano sprawozdania rzeczowo – finansowe z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o świadczeniach rodzinnych w I kwartale 2024 r. oraz w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w kolejnych miesiącach II kwartału 2024 r. w oparciu o raporty z systemu dziedziny. Weryfikacji danych dokonano na podstawie zestawienia środków zrealizowanych w zakresie realizacji świadczeń rodzinnych, zasiłku dla „zestawienia realizacji świadczeń” wygenerowanym w systemie dziedziny. Stwierdzono rozbieżności w zakresie danych dotyczących liczby złożonych wniosków na świadczenia rodzinne (styczeń 2024r., luty 2024r. i marzec 2024r.) w systemie dziedziny i w CAS. Z wyjaśnień

¹⁵ W skrócie: KRZ

pracownika wynika, iż rozbieżności w I miesiącu kwartału powstały na skutek przedłużenia istniejących już w systemie 2 dotyczących zasiłków pielęgnacyjnych. Przedłużenie to polegało na wprowadzeniu wniosku na nowo, gdyż nie istniała możliwość przedłużenia za pomocą „decyzja z decyzji”. W II miesiącu kwartału, rozbieżność powstała na skutek złożenia 2 różnych wniosków przez osobę, natomiast w III miesiącu kwartału rozbieżność powstała na skutek nie wczytania wniosków przez system. Kontrolujący nie uznają wyjaśnień kierownika MGOPS w Szadku.

Niewłaściwe dane w sprawozdaniach rzeczowo-finansowych z realizacji zadania, powodują błędy w danych opracowywanych w raportach wojewódzkich i ogólnopolskich. Mając na uwadze powyższe, kontrolujący stwierdzili, że sprawozdania w zakresie świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego przekazywane przez Ośrodek, są nierzetelne i nie odzwierciedlają stanu faktycznego realizacji zadania.

IV. Efektywność realizacji zadania w sprawach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W 2024 roku MGOPS Szadek otrzymał dotację z budżetu Państwa na realizację zadania z zakresu świadczeń rodzinnych, świadczenia z funduszu alimentacyjnego i zasiłku dla opiekuna w wysokości 3.450.736 zł. Z otrzymanej dotacji wykorzystano kwotę 3.431.632,43 zł, z tego na wypłatę świadczeń wydatkowano 3.331.442,59 zł, natomiast na koszty obsługi wydatkowano w ramach zadania 100.189,84 zł. W ramach tego zadania Gmina Szadek nie wykorzystwała środków finansowych w wysokości 65.455,57 zł. Plan dotacji w 2024 roku wynosił 3.497.088 zł. W 2024 roku plan dotacji różnił się od środków przekazanych do jednostki samorządu terytorialnego.

W kontrolowanym okresie wypłaty świadczeń rodzinnych były realizowane w formie przelewu na konto wnioskodawcy. Przyjmowano wnioski dot. ustalenia prawa do świadczeń rodzinnych oraz dodatków do świadczeń rodzinnych: w formie elektronicznej 9 wniosków; w formie papierowej 224. W kontrolowanym okresie wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego były realizowane przelewem na konto wnioskodawcy. Przyjmowano wnioski dot. ustalenia prawa do funduszu alimentacyjnego: w formie papierowej 27, w wersji elektronicznej nie został złożony żaden wniosek.

W okresie kontrolowanym do MGOPS w Szadku nie wpłynęła żadna skarga na postępowania prowadzone przez organ w zakresie świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Reasumując, wykonanie przez Burmistrza Gminy i Miasta Szadek zadań w zakresie świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**. Prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych ocenia się **negatywnie**.

Za nieprawidłowości stwierdzone podczas kontroli odpowiada Kierownik Ośrodka i pracownicy realizujący kontrolowane zadanie. Do projektu wystąpienia pokontrolnego z 26 września 2025 roku nie wniesiono zastrzeżeń (pismo Burmistrza Gminy i Miasta Szadek z 29 września 2025 roku – wpływ do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi 29 września 2025 roku)¹⁶.

Działając na podstawie art. 47 ustawy z 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej, przekazuję Panu Burmistrzowi niniejsze wystąpienie pokontrolne, sporządzone na podstawie projektu wystąpienia pokontrolnego RPS-I.431.19.2025.

W związku ze stwierdzonymi podczas kontroli uchybieniami i nieprawidłowościami **zalecam** podjęcie skutecznych działań w zakresie:

- 1) zmian w Statucie MGOPS w Szadku oraz uwzględnienia zapisu wskazującego, że Ośrodek w Szadku został upoważniony przez Burmistrza Gminy i Miasta Szadek do prowadzenia postępowania w zakresie świadczeń z funduszu alimentacyjnego zgodnie z art.12 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- 2) systematycznego prowadzenia rejestru papierowego wpływających wniosków do Ośrodka w zakresie świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego,
- 3) stosowania poprawnej nazwy organu właściwego (Burmistrz Gminy i Miasta Szadek) prowadzącego postępowanie w zakresie świadczeń rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego na wnioskach o świadczenia rodzinne oraz na wnioskach o świadczenia z funduszu alimentacyjnego,
- 4) dokumentowania odbioru decyzji administracyjnych przez stronę lub osobę upoważnioną do odbioru, zgodnie z art. 46 § 1 k.p.a.,
- 5) w regulacji „złotówka za złotówkę” każdorazowo wskazywać osoby na które przyznano przedmiotowe świadczenia, jak również wymieniać rodzaje dodatków jakie zostały przyznane (art. 107 § 3 k.p.a.),
- 6) wskazania w decyzjach administracyjnych daty wpływu wniosku, zgodnej z faktyczną datą znajdującą się na prezentacie,

¹⁶ Pismo: RO.1710.2.2025 z 29.06.2025 r.

- 7) określenia w rozstrzygnięciu decyzji, zgodnie ze stanem faktycznym i prawnym, wysokości kwot świadczenia rodzicielskiego przysługującego za niepełny miesiąc,
- 8) w przypadku nieprawidłowo wypełnionego wniosku, zawierającego braki formalne, organ właściwy winien zgodnie z art. 24 a ustawy o świadczeniach rodzinnych wzywać pisemnie osobę ubiegającą się o świadczenia do poprawienia lub uzupełnienia wniosku w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania. Wezwanie powinno zawierać pouczenie, iż niezastosowanie się do jego treści będzie skutkowało pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia.
- 9) rzetelnego sporządzania sprawozdań rzeczowo-finansowych z realizacji zadań przewidzianych w ustawie o świadczeniach rodzinnych i ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, które winny odzwierciedlać rzeczywisty stan faktyczny realizacji zadania,
- 10) podejmowania w stosunku do dłużników alimentacyjnych wszelkich działań wynikających z rozdziału 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów - Zasady pomocy państwa osobom uprawnionym do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego w przypadku bezskuteczności egzekucji oraz działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych, tak aby przynosiły one wymierne rezultaty w regulowaniu zobowiązań wobec funduszu alimentacyjnego;
- 11) dołożenia należytej staranności przy systematycznym przekazywaniu do biur informacji gospodarczej informacji o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 tej ustawy, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy, wynikających z art. 8a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów ;
- 12) zamieszczania w Krajowym Rejestrze Zadłużonych informacji, o których mowa w art. 8 ustawy o Krajowym Rejestrze, w zakresie zobowiązań, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. Jednocześnie informuję, że na podstawie art. 49 ww. ustawy, należy poinformować Kierownika jednostki kontrolującej o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Informacje w powyższym zakresie należy przekazać **w terminie 30 dni** od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia do Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu

Wojewódzkiego w Łodzi (ul. Żeromskiego 87, 90-502 Łódź) za pośrednictwem Elektronicznej Skrzynki Podawczej ePUAP/E-doręczenia wskazując w treści pisma znak sprawy: RPS-I.431.19.2025.

Z up. WOJEWODY ŁÓDZKIEGO

Anna Szymajda
**Zastępca Dyrektora Wydziału Rodziny
i Polityki Społecznej**
(podpisano elektronicznie)